

عنوان مقاله:

تجزیه وتحلیل کروموزومی بلوط دارمازو (*Quercus infectoria* G. Oliver)

محل انتشار:

مجله علمی تحقیقات ژنتیک و اصلاح گیاهان مرتعی و جنگلی ایران، دوره 25، شماره 2 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 13

نویسندگان:

F. Ghasemi Pirbaluti - دانش آموزخته کارشناسی ارشد، جنگل شناسی و اکولوژی جنگل، دانشکده منابع طبیعی و کویرشناسی، دانشگاه یزد

A. Tabandeh Saravi - استادیار، جنگل داری، دانشکده منابع طبیعی و کویرشناسی، دانشگاه یزد

A. Mosleh Arani - دانشیار، محیط زیست، دانشکده منابع طبیعی و کویرشناسی، دانشگاه یزد

خلاصه مقاله:

دارمازو (*Quercus infectoria* G. Oliver) یکی از گونه‌های با ارزش و اصلی جنگل‌های زاگرس است و از نظر زیست‌محیطی، اقتصادی، ژنتیکی و دارویی حائز اهمیت است. انجام مطالعات سیتوژنتیکی در گونه‌ها و جمعیت‌های گیاهی به دلیل فراهم کردن اطلاعات کمی روی تاریخچه تکاملی گیاه، تعیین قرابت‌های بین گونه‌ای و مشخصات کارپولوژیکی، اهمیت فوق‌العاده‌ای دارد. این مطالعه با هدف تعیین کارپوتیپ و ساختار کروموزومی گونه دارمازو و تنوع کارپوتیپی میان چهار جمعیت آن در غرب ایران (سردشت، مریوان، شینه‌قلایی و کاکاشرف) با استفاده از مریستم ریشه و سیستم تجزیه تصویری انجام شد. پس از اجرای مراحل پیش‌تیمار، تثبیت، هیدرولیز و رنگ‌آمیزی، نمونه‌های میکروسکوپی تهیه و خصوصیات کارپوتیپی تعیین شدند. نتایج نشان داد که تعداد کروموزوم‌های بیشتر سلول‌های مورد مطالعه $2n = 24$ بود اما $2n = 25$ و $2n = 26$ و تریپلوئیدی نیز در برخی از سلول‌ها مشاهده شد. تجزیه وتحلیل واریانس و مقایسه میانگین بر روی سه تا ده سلول 24 کروموزومی از سه تا هفت پایه مختلف در هر جمعیت انجام شد. تفاوت معنی‌دار بین جمعیت‌های مورد بررسی از نظر صفات طول کروموزوم، طول بازوی بلند و کوتاه مشاهده شد. شاخص‌های تقارن، تقارن نسبی کارپوتیپ را در جمعیت‌های مورد بررسی نشان دادند. تجزیه به مولفه‌های اصلی نشان داد که طول کروموزوم، طول بازوی بلند و کوتاه بیشترین نقش را در ایجاد واریانس داشتند. تجزیه خوشه‌اینز جمعیت‌های مورد مطالعه را در دو خوشه مجزا طبقه‌بندی کرد. به طوری که دو جمعیت کاکاشرف و شینه‌قلایی در یک خوشه و دو جمعیت سردشت و مریوان در خوشه دیگر قرار گرفتند.

کلمات کلیدی:

بلوط دارمازو، تنوع ژنتیکی، سیتوژنتیک، شاخص تقارن کارپوتیپ، کروموزوم

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2076264>

